

חולין י"א

מבררת הגמרא, מנין הכלל שאמרו חכמים הלך אחר הרוב? תמהה הגמרא, הלא נאמר: "אחרי רבים להטות"? עונה הגמרא, שלא היה ספק ברוב שהוא לפנינו, כגון תשע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ונמצא בשר בארץ, ובסנהדרין שנמנו והיו י"ב מזכין וי"א מחייבין, שבולכים אחר הרוב. והספק ברוב שאינו מוכח לפנינו, כגון קטן וקטנה. ששנינו במשנה ביבמות, יבם קטן שבא על יבמה קטנה, יגדלו זה עם זה, ולא חוששים שמא תמצא אילונית או הוא סריס ונמצא פוגע באשת אחיו שלא במקום מצוה, אלא הולכים אחר רוב קטנים שאינם סריסים?

אמר רבי אלעזר⁸⁹, נלמד מראש העולה שאין יכולין לחצותו ולבדוק בקרום של מוח שמא ניקב ונטרף, ונאמר: "ונתח אותה לנתחיה" שאין מנתחים את נתחיה. הרי שהולכים אחר הרוב שלא ניקה קרום של מוח. דוחה הגמרא, יתכן שלא חותכו לשנים אבל קולפו לבדוק אם הקרום שלם.

מר בנו של רבינא אמר, נלמד מאיסור שבירת עצם בפסח והולכים אחר הרוב ולא חוששים שמא ניקב קרום של מוח. דוחה הגמרא, שיתכן ומניח גחלת על עצם הגולגולת ובודק את הקרום. ששנינו, המחתיך בגידים והשורף בעצמות אין בו משום שבירת עצם.

רב נחמן בר יצחק אמר, נלמד מקרבן שלמים וחטאת הבאים מכבש ואיל, שמקטיר אליה עם האימורים מן הכליות ולמטה לצד הזנב ולא חושש שמא נפסק חוט השדרה כיון שהולכים אחר הרוב. ואם תאמר שחותך 'לעומת העצה' ורואה אם נפסק חוט השדרה, הרי אמרה התורה מקום שהכליות יועצות והוא למעלה מן הפרשות. דוחה הגמרא, אולי פותח ובודק שאינו פוגם בתמימות אלא אם כן חותך לגמרי.

רב ששת שנו של רב אידי אמר, נלמד שצוותה התורה לערוף את העגלה הערופה שלימה ואין חוששים שהיא טריפה, ומכאן שהולכים אחר הרוב

גם אם אינו לפנינו. ואף שאינו קורבן לבודקו ממומים, מכל מקום הרי אמרו מבית מדרשו של רבי ינאי, שהתורה כתבה בו כפרה שהוא כקדשים לאוסרו בהנאה ולעניין טריפה.

רבה בר רב שילא אמר, נלמד מפרה אדומה שנאמר בה: "ושחט וכו' ושרף את הפרה וכו'" מה שחיתתה כשהיא שלמה, אף שריפתה כשהיא שלמה, ואין חוששים לטרפה, והרי נאמר בה "חטאת" שלא יהיו בה מומים. מכאן שהולכים אחר הרוב.

רב אחא בר יעקב אמר, נלד משעיר המשתלח, שנאמר בו: "ולקח את שני השעירים", שיהו שניהם שוים. והרי אין גורל קובע רק בדבר שראוי לחטאת לה', ואין חוששים שהשעיר לעזאזל⁹⁰ טריפה. ומכאן שהולכים אחר רוב. ואין לומר שבדוק לאחר שנפל, שהרי שנינו במשנה ביומא, לא היה מגיע למחצית ההר עד שנעשה אברים אברים.

רב מרי אמר, נלמד ממכה אביו ואמו, שהתורה חייבה אותנו במיתה, על אף שיתכן והוא לא אביו, אלא שהולכים אחר הרוב, ורוב בעילות אחר הבעל. דוחה הגמרא, יתכן ומדובר שהיו אביו ואמו חבושים בבית האסורין ואין לחוש שמא בא עליה אחר? אפילו הכי, אין אפוטרופוס לעריות.

רב כהנא אמר נלמד מההורג את הנפש, שחייב מיתה על אף שיתכן וההורג היה טריפה, ומכאן שהולכים אחר הרוב שאינם טריפה. ואין לומר שבדוק לאחר שהרגו אם היה טריפה, שכן מנוולו. ואם תאמר שכן נבדוק בהרוג כדי להציל את הרוצה וכפי שנאמר: "ושפטו העדה והצילו העדה", כיון שגם אם נמצא שאינו טריפה יתכן והיה טריפה במקום שהרגו, ולכן לא שייך לבדקו.

רבינא אמר, נלמד מעדים זוממין, שאמרה התורה: "ועשיתם לו כאשר זמם" ולא חוששים שזה שהעידו עליו היה טרפה, ומכאן שהולכים אחר הרוב. ואם תאמר שאם הרגוהו נבדוק אם הוא טריפה, שכן שנינו בברייתא, ברבי⁹¹ אומר, לא הרגו נהרגים, הרגו קודם שהוזמו, אין

⁹⁰ עמוד ב'

⁹¹ לא ידעין מנו, אלא אחד גדול בדורו היה, ועל שם כך נקרא 'ברבי', רש"י.

נהרגים, שנאמר: "כאשר זמס" ולא כאשר עשה.

רב אשי אמר, הדבר נלמד מדין שחיטה, שלכך אמרה התורה 'שחוט ואכול'. והרי יש מקום לחשוש שמא השחיטה במקום נקב המטריפה במשהו? אלא מכאן שאומרים 'הלך אחר הרוב'.

אמר רב אשי, אמרתי שמועה זו לפני רב כהנא, ויש אומרים שרב כהנא אמר זאת לפני רב שימי, ואמר לו, אולי אין מכאן ראייה, כיון שבמקום שאפשר לבדוק, התורה הצריכה בדיקה ולא סומכים על הרוב⁹², ובמקום שאי אפשר לבדוק לא הצריכה בדיקה. ומוכח לומר כן, שהרי גם לרבי מאיר החושש למיעוט, לא יתכן שלא מתיר לאכול מחשש שמא שחט במקום נקב, שהרי התורה צוותה לאכול פסח ובשר קודשים⁹³. אלא מכאן שבמקום שלא שייך לבדוק לא הצריכה התורה בדיקה⁹⁴.

92 וצריכים לבדוק מכל י"ח טרפות. או בקטן וקטנה שאפשר להמתין עד שיגדלו ונדע שאינו סריס. רש"י.

93 בשלמים נאמר 'ואכלו אותם אשר כופר בהם' – מלמד שהכפרה תלויה אף באכילה. רש"י.

94 ועל דבר זה אנו סומכים ולא בודקים כל י"ח טרפות; ונקובת הריאה – משום ש'שכיח בה ריעותא' בודקים. ובמקום שהפריש את הריאה ולא בדקה - נאכלת, שסומכים על סוגייתנו ועל מה שאמר רב הונא (לעיל ט.) 'נשחטה בחוקת היתר עומדת'. ואין מפרסמין הדבר. רש"י.